

”Kuinka paljon kapseli säteilee?”

KUVAT: JUSSI PARTANEN

Eurajoen lukiolaiset kysyivät ja Posivan asiantuntijat vastasivat. Posiva halusi saada nuoria mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, joten posivalaiset kävivät Eurajoen lukiossa kuulemassa näkemyksiä YVA-menettelystä ja loppusijoituksesta. ”YVA-kuuleminen” liittyi lukion opintosuunnitelmassa olevaan kansalaisaktiivisuuden aihekokonaisuuteen.

Eurajoen lukion toisen vuoden opiskelijat saivat lokakuun lopussa esittää näkemyksiään ja kysymyksiään Posivan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksesta. Posivan viestintäpäällikkö **Timo Seppälä** ja tutkimuskoordinaattori **Kari Koskinen** kertoivat muun muassa YVA-menettelyn vaiheista ja loppusijoituslaitoksen laajenuksen vaikutuksista, loppusijoitusperiaatteesta ja loppusijoituksen aikataulusta sekä Olkiluodon paikatutkimuksista.

Mutta mikä tärkeintä, lukiolaiset pääsivät itse ääneen. Ja näin he kysyivät.

Löytyykö kallioperästä mätiä kohtia, jotka eivät kelpaa loppusijoitukseen?

Timo Seppälä: ”Törmäämme kallioon, joka ei sovellu loppusijoitukseen. Jokainen tunneli ja kapselireikä täytyy hyväksyttävä erikseen, ja joitakin suunniteltuja tunnelipaikkoja ja kapselireikiä voidaan joutua hylkäämään.”

Kari Koskinen: ”Turva-alue määritetään sen mukaan, miten ”mäti” kohta on. Kapselit sijoitetaan ehjään kallioon riittävän kauas vettä johtavista vyöhykkeistä.”

Aiheutuuko ympäristöön vaikutuksia loppusijoituksen jälkeen?

KK: ”Ympäristövaikutuksia tulee kallioon ja maanpäälliseen elämään, mutta elolliseen elämään ei tule haitallisia vaikutuksia. Kaikkea mahdollista on pyritty tutkimaan, eikä vielä ole löydetty mitään haitallista. Kukaan ei tiedä tarkalleen, millaista elämä on tuhansien vuosien kuluttua, ja siksi työssämme on painotettu asioita, jotka ylläpitävät nykyisen kaltaisissa olosuhteissa mahdollisen elämän edellytyksiä.”

Posivan viestintäpäällikkö Timo Seppälä esitteli Eurajoen lukiossa Posivan YVA-menettelyä ja vastasi sen pohjalta esitettyihin kysymyksiin.

Kuinka paljon loppusijoitettava kapseli säteilee?

TS: ”Jos loppusijoitushetkellä polttoaine on jäähtynyt 40 vuotta, metrin päässä kapselista säteily on noin 17 millisievertiä tunnissa. Vaikka kyse ei olekaan hengenvaarallisesta annoksesta, kapselien käsittely vaatii säteilysuojauksia. Suomalainen saa keskimäärin noin 3,7 millisievertin säteilyannoksen vuodessa. Lämmöntuotannon ja säteilyn takia polttoainepipuja täytyy jäähdyttää vähintään 20 vuotta.”

Montako kapselia voidaan loppusijoittaa vuodessa?

TS: ”Olemme suunnitelleet loppusijoittavamme 40 kapselia vuodessa. Tarvittaessa kapselointilaitoksen kapasiteettia voidaan nostaa 100 kapseliin vuodessa.”

Miten kapselit viedään loppusijoitusreikään?

KK: ”Ne voidaan viedä alas kapselihissillä tai kuljetusajoneuvolla ramppia pitkin. Loppusijoitusreikään ne viedään joka tapauksessa kuljetusajoneuvolla.”

Tutkimuskoordinaattori Kari Koskinen kertoi opiskelijoille, millaisia asioita on huomioitava käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksessa.

YVA 08 | Ympäristövaikutusten Arviointimenettely 2008

Miten on varauduttu maanjäristyksiin tai pommeihin?

KK: ”Loppusijoitetut kapselit ovat niin syvällä, noin 400 metrin syvyydessä, etteivät tapahtumat maanpinnalla vaikuta niihin. Maanjäristykset huomioidaan sijoittamalla loppusijoitustilat riittävän

kauas rikkonaisuusvyöhykkeistä.”

Millainen on palkka loppusijoituslaitoksessa työskentelevillä?

TS: ”Se on arvioitu, mutta vaikea sitä on sanoa tarkasti. Palkkauksellisesti se on varmaankin ihan hyvä teollisuuden työpaikka.”

Laajennuksen ympäristövaikutukset arvioitu

Posiva luovutti työ- ja elinkeinoministeriölle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen lokakuun lopussa. Ministeriö ottaa YVA-selostuksesta lausuntoja vastaan tammikuun 12. päivään, minkä jälkeen se laatii oman lausuntonsa. Loppusijoituslaitoksen laajentamista koskeva YVA-menettely on arvioiden mukaan valmis maaliskuussa 2009.

Loppusijoituslaitoksen laajentamista edellyttävä loppusijoitus aloitetaan Olkiluodossa aikaisintaan 2070-luvulla. Vuonna 2070 vallitsevan ympäristön tilan kuvaamiseen liittyy epävarmuuksia. Posiva kuvasikin YVA-selostuksessa Olkiluodon nykytilaa ja loppusijoitustoiminnan mahdollisesti siihen aiheuttamia muutoksia.

Kasvanut polttoainemäärä pidentää loppusijoituslaitoksen käyttövaihetta ja siirtää sulkemisvaihetta myöhemmäksi. Toiminnan luonne pysyy kuitenkin samankaltaisena.

Loppusijoituslaitoksen käyttö- ja sulkemisvaiheiden keston lisäksi muutoksia tapahtuu maanalaisen loppusijoitusalueen laajuudessa sekä rakennettavien tunnelien pituuksissa ja määrissä. Loppusijoitustilojen laajentaminen 9 000 uraanitonniasta 12 000 uraanitoniin kasvattaa loppusijoituksen tarvitsemää pinta-alaa noin 50 hehtaarilla.

LIIKENTEEN MÄÄRÄ EI KASVA

Loppusijoitustoiminnan laajennus kasvat-
taa aluetta, jonka pohjaveteen toiminnalla on mahdollisesti vaikutusta. Lisäksi syntyvän louheen määrä kasvaa. Polttoaineen määrän kasvaminen ei vaikuta merkittävästi loppusijoituksen turvallisuuteen.

Loppusijoitustilojen laajentaminen ei myöskään muuta Olkiluodon liikennemääriä vuorokausitasolla, sillä toiminta jatkuu samankaltaisena. Loppusijoituslaitokselle suuntautuva liikenne muodostaa pienen osan Olkiluodon saaren liikenteestä.

Hankkeen vaikutukset kasvillisuuteen ja eläimiin liittyvät pääasiassa rakennusten ja rakennelmien tarvitsemiin maa-alueisiin ja rakennustöihin.

”Suurin osa laajennetun loppusijoituslaitoksen ympäristövaikutuksista on laajuudeltaan samanlaisia kuin aiemmassa YVA-menettelyssä arviointiin, mutta vaikutuksista tulee pidempiaikaisia. Mitkään vaikutuksista eivät kasva merkittävästi polttoaineen määrän lisääntyessä”, Posivan turvallisuuspäällikkö **Markku Friberg** sanoo.

Fribergin mukaan loppusijoitettavan polttoaineen määrän kasvu vaikuttaa suunnitteen suoraan verrannollisesti joihinkin asioihin, kuten loppusijoituslaitoksen käyttövaiheen aikana saatavaan yhteenlasketuun säteilyannokseen tai loppusijoitukseen käytettävään kalliotilavuuteen ja sen myötä louheen määrään.

Kallio paljastaa pintansa tutkijoille

Tutkijat selvittävät ONKALossa muun muassa pohjaveden ominaisuuksia sekä kallion rikkonaisuutta ja jännitystiloja.

Olkiluodon kalliooperästä kerätään tietoa sieltä, missä sitä on paljaimmillaan saatavilla: syvältä kalliosta. Kokonaiskuvan hahmottaminen vaatii tietojen tarkkaa analysointia maan päällä.

Tieto loppusijoitukseen soveltuvasta kalliosta on tarkentunut Olkiluodossa sitä mukaa, kun tutkimuksia on päästy tekemään syvälle maan sisään. Tietoa on kerätty aiemminkin muun muassa syvien kairanreikien avulla, mutta syvällä ajotunnelissa voidaan tehdä aidoissa olosuhteissa pitkäaikaista, pienen mittakaavan tutkimusta.

ONKALossa tehtävillä tutkimuksilla pyritään selvittämään muun muassa pohjaveden ominaisuuksia, kallion rikkonaisuutta ja pohjaveden virtauksia rikkonaisessa kalliosta sekä kallion lujuuden, jännitystilojen ja lämmönsiirron ominaisuuksia.

”Tutkimustietoa tarvitaan loppusijoituslaitoksen suunnittelua ja pitkäaikais-
turvallisuuden todisteita varten. Turvalli-
suustodisteiden tueksi on lisäksi tarpeen selvittää syvien kallio-olosten stabiilisuutta”, tutkimuskoordinaattori **Lasse Koskinen** Posivasta listaa.

Tutkimustyön voi jakaa karkeasti kahteen osaan. Toisaalta syvällä ONKALossa tehdään geologista kartoitusta tutkimalla kalliota ja keräämällä kallio- ja pohjavesinäytteitä, toisaalta analysoidaan näytteitä ja luodaan kokonaiskuvaa kallio-olosuhteista.

POHJAVEDET TARKASSA SEURANNASSA

Tutkimusten tulokset ovat tarkentaneet tutkijoiden käsitystä Olkiluodon kallio-olosuhteista. Nyt tiedetään muun muassa se, että

pohjaveden koostumus on erilaista kallion ylä- ja alaosassa. Välissä on kapea vyöhyke, jossa nämä kaksi vesityyppiä sekoittuvat.

”Vesien sekoittumisen kemiallisia vaikutuksia aiotaan tutkia tarkemmin vuonna 2009. Asiasta on tehty pohjavesinäytteisiin perustuva hypoteesi, mutta kokeellisesti sitä ei ole selvitetty”, Koskinen kertoo.

Tutkimukset ovat osoittaneet senkin, että syvällä kallio on harvakseltaan rikkonaisuutta pohjaveden virtaukset siellä pieniä.

Tutkimuksia ovat tehneet niin Posivan kuin tutkimuslaitosten ja konsulttitoimistojen asiantuntijat. Samoin kerätyn tiedon analysoinnissa on käytetty lukuisia tutkimuslaitosten ja konsulttitoimistojen asiantuntijoita, joista suurin osa on ollut suomalaisia.

Koskinen mukaan syvemmälle mentäessä kallio alkaa edustaa yhä paremmin sitä kalliota, joka tulee vastaan loppusijoitus-
vyydellä reilussa 400 metrissä. ONKALON

päätutkimustaso sijaitsee 420 metrin syvyydessä, joka saavutetaan suunnitelmien mukaan vuonna 2009.

Vuosina 2009–2011 tutkimukset kohdistuvat loppusijoitustilojen karakterisointiin. Tutkimustyötä varten ajotunnelin ja tutkimustasojen yhteyteen rakennetaan useita tutkimustiloja, joissa tutkitaan sekä hydrogeokemiallisia että kalliomekaanisia olosuhteita ja selvitetään loppusijoitustilojen asemointiin vaikuttavia tekijöitä.

”Lähtöleveysuuden tutkimuksista on laadittu ja laaditaan yksityiskohtaisia tutkimussuunnitelmia. Vuonna 2009 suunnitellaan tutkimuksia vuosille 2010–2012, mutta alustavia kaavailuja myös vuosille 2013–2015”, Koskinen sanoo.

Tutkimukset ja testaukset jatkuvat ONKALON valmistumisen jälkeen ainakin loppusijoituksen aloitukseen eli vuoteen 2020 asti.

ONKALO yltää reilusti yli 300 metrin syvyyteen

Maanalaisen tutkimustilan ONKALON louhinta oli edennyt marraskuun lopulla 3 290 metrin paalulle. Syvyyttä tunnelilla on jo noin 320 metriä.

Louhinta eteni syksyllä suunnitellusti. Lokakuussa ohitettiin merkittävä R20-rakenne, joka vaatii paljon injektointia.

Marraskuun puolivälissä aloitettiin pilottireikä 9:n kairaus, jolla tunnusteltiin tulevaa kalliooperää.

ONKALON poistoilmakuilu nousuporrattiin valmiiksi 290 metrin syvyyteen. Puhallinjärjestelmiä muutettiin tutkimustilassa siten, että puhaltimet siirrettiin samalle syvyydelle. Myös pelastautumishissi toimii nyt 290 metriin saakka.

Ajotunnelin lopullinen pultitus on viety syksyn aikana 50 metrin päähän tunnelinperästä, mikä lisää työturvallisuutta ONKALOSSA.

”Alaspäin mentäessä ja jännitystilojen kasvaessa on tärkeää, että kallion lujitus-
työt ovat oikea-aikaisia”, Posivan rakennusvalvoja **Kimmo Lehtola** huomauttaa.

Loppuvuodesta 2008 louhinnassa tulee vastaan merkittävä rakenne (R20B), joka vaatii Lehtolan mukaan runsaampaa injektointia ja hidastaa näin louhintaa.

Vuoden 2009 aikana ONKALOSSA nousuporataan kolme tuloilmakuilun osuutta, minkä jälkeen tuloilmakuilukin ulottuu 290 metrin syvyyteen.

SIRUJA

”Eurajoen kotilaakson...

...peittää pelot, vainiot”. Näin lauletaan kotiseutulaulussamme ja tottahan se on, että asumme peltojen ja vainioiden keskellä, mutta vielä todempaa se olisi lisäyksellä ”ja nuoret”, sillä Eurajoki niin sanotusti kuhisee nuoria kuin muurahaiskeko. Meitä nuoria on täällä siis paljon, mutta millaisena asuinpaikkana me mahdamme tämän rakkaan asuin-kuntamme nähdä?

Moni nuorista on varmasti sitä mieltä, ettei voisi kuvitella itselleen eikä mahdolliselle tulevalle perheelleenkaan parempaa asuinpaikkaa. Eurajoella nuoret on otettu huomioon sekä fyysiseltä, psyykkiseltä että sosiaaliselta kannalta

katsoen. Monet harrastusmahdollisuudet, joita onneksi on jonkin verran tarjolla myös syrjäisemmillä seuduilla, tarjoavat nuorille rentouttavaa vapaa-ajan viettoa yksin tai yhdessä kavereiden kanssa.

Jos ja kun taas haluaa vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon, on mahdollisuus pyrkiä nuorisovaltuustoon, joka ajaa nuorten etuja. Niitä ajaa myös terveydenhuolto, sillä täällä on niin terveyskeskuksen, hammaslääkärin kuin psykologin palvelutkin, jotka pitävät huolen siitä, että nuoret voivat hyvin.

Voiko tästä parempaa enää siis toivoa, kun otetaan vielä huomioon luonnon tarjoamat virkistykset? Täällä on täysin mahdollista nauttia sekä maaseudusta, metsistä, ulkoi-

lusta, uinnista, luistelusta että hiihdosta. Suksi luistaa ja elämä hymyilee!

Tänään kaikki vaikuttaa hyvältä, mutta entä vuoden tai kymmenen päästä? Onko nuorten näkökulma Eurajoesta silloin muuttunut? Tähän voisi sanoa, että aika näyttää, mutta eipä ole suurempia syitä epäillä, etteikö tulevaisuuskin näyttäisi valoisalta. Vuonna 2009 aloitettava yhteiskoulun ja lukion remontti lisää oppilaiden ja opiskelijoiden viihtyvyyttä koulussa ja myös sen ulkopuolella. Myös Eurajoen laajenevat palvelut pitävät nuoret tyytyväisinä.

Tulevaisuudesta emme kuitenkaan kukaan voi varmasti tietää vielä mitään, mitä siis turhaan murehtimaan tulevia aikoja, kun

voimme nauttia tästä hetkestä ihanassa asuinkunnassamme. Nuoret viihtyvät ja tulevat viihtymään täällä, jos kaikki yhdessä tekevät töitä viihtyvyyden eteen. Meissä nuorissa ja kaikissa muissakin on virtaa pitää pää pystyssä ja mieli avoinna tulevaisuudelle.

Eihän Eurajoki turhaan ole ”Suomen sähköisin kunta”!

Emmiina Kuusisto
Lukiolainen
Eurajoen lukio

Eurajoki voi hyvin

Maailmantalouden heittelyistä huolimatta Eurajoen kunnalla menee hyvin. Tärkeimmät syyt valoiseen tulevaisuudennäkymiin ovat vankka veropohja ja positiivinen väestökehitys.

Harri Hiitiö aloitti Eurajoen kunnanjohtajana viime kesäkuussa. Johdettavakseen hän sai nykyoloissa varsin poikkeuksellisen kunnan: Eurajoen talous on hyvässä jamassa ja Satakunnan yleisestä tilanteesta poiketen väestömäärä on kääntynyt kasvuun.

Eurajoen kunnan palvelut toimivat Hiitiön mukaan hyvin, eikä kunnanjohtaja ole käsityksensä kanssa yksin. Tutkimukset kertovat myös kuntalaisten olevan kohtuullisen tyytyväisiä.

Varsinkin tärkeimmiksi koetut palvelut, terveydenhuoltoon ja opetukseen liittyvät, ovat kuntalaisten mielestä kunnossa. Erityisesti opetuspuoli saa eurajokelaisilta valtakunnan keskiarvoa parempia arvostanoja.

”Palvelutason ylläpidon mahdollistaa Eurajoen vankka veropohja. Siksi maailmantalouden uhat eivät iske meihin samalla voimalla kuin joihinkin muihin kuntiin. Yksi tärkeimmistä veropohjaa vankistavista tekijöistä on tietysti Olkiluoto”, Hiitiö sanoo.

HAASTEENA VÄESTÖN IKÄRAKENNE

Kunnan parin seuraavan vuoden suurimmat haasteet liittyvät Hiitiön mukaan käynnissä olevaan kunta- ja palvelurakennemuutokseen eli Paras-hankkeeseen. Pidemmällä aikavälillä isoimmat haasteet tuo väestörakenteen muutos.

”Väestön vanhenemisen vaikutuksia voimistaa valtakunnallinen muuttoliike isoihin kasvukeskuksiin. Satakunta kokonaisuudessaan menettää jatkuvasti väestöään, mutta Eurajoki on tässä joukossa poikkeus”, Hiitiö sanoo.

JUSSI PARTANEN

Harri Hiitiö johtaa nykyoloissa varsin eriskummallista kuntaa. Eurajoen talous on kunnossa, palvelut toimivat ja väestökehitys on kääntynyt nousuun.

”Eurajoella negatiivinen väestökehitys on pysähtynyt ja kääntynyt jopa hienoiseen nousuun. Tähän on näissä oloissa oltava tyytyväinen. Muutos selittyy pitkälti Olkiluodon ydinvoimalan ja Posivan vaikutuksella. Kuntaan muuttaneet ihmiset paitsi kääntävät muuttoliikkeen positiiviseksi, myös vievät väestörakennetta nuorempaan suuntaan”, hän lisää.

Positiivinen yllätys kunnanjohtajalle on ollut se, kuinka moni TVO:n ja Posivan työmaiden ulkomaisista työntekijöistä viipty maassa yli kuusi kuukautta ja maksaa veronsa kuten pysyvästi Suomessa asuvat.

Heidän ansioistaan kertyy kunnallisveroa Eurajoelle.

Koska Eurajoella menee hyvin, on luonnollista, että kunnalla riittää kosijoita. Kuntaliitosrintamalla onkin seudulla ollut varsin vilkasta.

Kiukainen liittyi Euraan vuoden 2009 alussa, ja vuonna 2011 Eura, Säskylä ja Köyliö muodostavat uuden Euran kunnan. Eurajokikin oli alussa mukana kuntaliitosneuvotteluissa, mutta kunnanvaltuusto päätti jatkaa itsenäisenä kuntana.

”Näköpiirissä ei ole mitään syytä, miksi näin ei olisi jatkossakin”, Hiitiö sanoo.

MITÄ MIELTÄ

Posiva tutkii kysyi Eurajoen lukiossa: Viihdytkö Eurajoella?

Ville Laakso:

”No joo. Ei mitään valittamista. Eurajoki on ihan sopivan kokoinen paikka, vaikka voisi olla vähän isompikin. Lukio voisi olla modernimpi, mutta opetus on hyvää.”

Miamari Lammassaari:

”Joo. Tämä on rauhallinen paikka. Pienessä koulussa on hyvä käydä koulua, täällä tulee huomatuksi.”

Heikki Liimatainen:

”Juu viihdyn, vaikka Luvialta olenkin kotoisin. Eurajoki on sopivan kokoinen paikka. Lukio on rennon pieni, ja täältä on tullut hyvä määrä kavereita.”

Reetta Vähätalo:

”Viihdyn. Kotikunta on tullut tutuksi. Välillä tämä tuntuu pieneltä, mutta tutuus on hyvästä. Ja pääseehän täältä helposti Raumalle ja Poriin.”

Koukussa kiehtovaan kupariin

Kehityspäällikön työkatsse on välillä tässä päivässä ja välillä kymmenien vuosien päässä. Työpäivän jälkeen Tiina Jalonen katsoo poikansa painiharjoituksia tai tyttärensä judotreenejä.

"Kun katselee tarkemmin, sitä huomaa olevan ovenkahvoissa, kattokruunuissa, kattopelleissä, julkisivumateriaaleissa...", Posivan kehityspäällikkö **Tiina Jalonen** sanoo.

Se jokin, josta Jalonen puhuu, on kupari. Alkuaine, joka kuuluu metallien ryhmään.

"Kupari on kiehtova luonnonmateriaali. Sen väri on metallina terästä kiehtovampi ja käyttökirjo laaja. Se on perinteikäs, mutta edelleen nuorekas materiaali."

Kupari on tullut Jaloselle erittäin tutuksi kehityspäällikön tehtävässä, sillä kuparikapselin suunnittelu- ja testaustyö on olennainen osa loppusijoituksen teknisten vapautumisesteiden, eli kapselin, bentoniittipuskurin ja maanalaisten loppusijoitustilojen täyttöratkaisun, kehittämistä.

TUTKIMUKSISSA EIVÄT TULE RAJAT VASTAAN

Kehittämistyöhön kuuluu tieteellistä tutkimustyötä, mutta myös käytännön testaus- ja valmistuskokeita, joita Posiva tekee kansainvälisten kumppaneidensa kanssa Suomessa, Ruotsissa, Saksassa ja Skotlannissa.

Käytännön kokeet ovat pitkälti kehitysininöörien vastuulla. Jalonen vastaa siitä, että kehitystyön ja kansainvälisen yhteistyön mahdollisuudet ovat olemassa.

"Olen tavallaan linkki oman väen ja yhteistyökumppaneiden välissä. Ongelma-

Posivan kehityspäällikkö Tiina Jalonen sanoo, että pienenä häntä vietiin harrastuksiin ja nyt hän haluaa tarjota saman ilon omille lapsilleen.

Tiina Jalonen

- ➔ Posivaan kehityspäälliköksi 2001.
- ➔ Outokumpu Poricopperissa tutkimusinsinöörinä ja kehityspäällikkönä 1996–2001.
- ➔ Valmistui diplomi-insinööriksi Oulun yliopistosta 1994, pääaineena prosessimetallurgia. Lisensiaatintyö 1995.
- ➔ Kouluvuodet Rauman maalaiskunnassa.
- ➔ Syntynyt Rauman maalaiskunnassa 1968.
- ➔ Mies ja kaksi lasta.

tapauksissa käännetään usein minun puoleeni, joten kai minua voisi kutsua jonkinlaiseksi äitihahmoksi."

Jalonen sanoo tienneensä päällisin puolin, millaiseen maailmaan oli astumassa hakiessaan Posivaan vuonna 2001. Metallurgitausta antoi kehityspäällikön työhön valmiuksia, ja teräs oli tullut tutuksi opiskelu- ja työharjoitteluvuosina.

"Tämä ala opettaa kuitenkin koko ajan.

Esimerkiksi tieteellisessä tutkimuksessa vain taivas on rajana. On ollut kiehtovaa nähdä, millaista tieteellistä huippuosaamista on loppusijoitushankkeessa mukana."

Käytetyn ydinpoltoaineen loppusijoituksen on määrä alkaa vuonna 2020, ja loppusijoituslaitos on tarkoitus sulkea 2100-luvun puolella. Kehittämistyön tuloksia on kuitenkin oltava valmiina silloin, kun loppusijoituslaitoksen rakentamislupahakemus jätetään 2010-luvun alkupuolella.

"Välillä miettii tätä päivää, välillä ensi vuotta ja välillä ensi vuosikymmentä. Kehittämistyössä ovat päällimmäisinä pitkät ajalliset kaaret, mutta minun roolini on palauttaa ihmisiä takaisin maanpinnalle tähän hetkeen. Koko ajan täytyy tuottaa uutta tietoa, raportteja ja julkaisuja", Jalonen muistuttaa.

Hän arvioi, että niin kapselin, puskurin kuin tunnelien täytön osalta tehdään jonkinlaista kehitystyötä koko loppusijoituksen ajan. Loppusijoituksen alun lähestyessä Jalosen työ saa kuitenkin uusia piirteitä.

Materiaalien hankinta ja henkilöstön koulutus tulevat ajankohtaisemmiksi ja hankintatoimi kasvaa paljon nykyisestä.

PAINISALILTA RATSASTUSTALLILLE

Kun työaikana Jalonen suunnittelee kiirettä muille, rooli muuttuu kotimatalla Poriin. Kahden lapsen äidillä riittää kiirettä, kun tytärtä kutsuvat judo-, uinti-, piano- ja ratsastusharrastukset ja poikaa paini ja uinti. "Minua kuskattiin ahkerasti pienenä harrastuksiin, ja haluan nyt tarjota omille lapsilleni mahdollisuuksia erilaisiin harrastuksiin. Lasten harrastukset antavat itsellekin paljon, kun saa tutustua uusiin ihmisiin ja asioihin."

Arkisten kiireiden keskeltä jäävän vähäisen ajan kehityspäällikkö käyttää omaan liikkumiseen. Jos vuorokaudessa olisi enemmän kuin 24 tuntia, Jalonen saattaisi palata vanhan soittoharrastuksensa pariin. "Ehkä voisi kaivaa huilun taas esiin."

"Posiva tutkii"

Eurajoella kuultiin paikallisten mielipiteitä

Posivan YVA-menettelyyn liittyvään yleisötilaisuuteen osallistui Eurajoella parisenkymmentä henkeä. Marraskuun 20. päivänä järjestetyssä tilaisuudessa sai esittää näkemyksiä Posivan ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Illan aikana nostettiin esille muun muassa loppusijoituslaitoksen laajennuksen aiheuttamat lämpövaikutukset sekä nuorten osallistumismahdollisuudet YVA-menettelyssä.

Kansalaisilla on mahdollisuus esittää näkemyksiään työ- ja elinkeinoministeriöön tammikuun 12. päivään saakka. Ohjeet kirjallisten mielipiteiden jättämiseen löytyvät ministeriön internet-sivuilta www.tem.fi.